

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ BÜLTENİ AĞUSTOS 2010 YIL 5 SAYI 56

KOBİ'LERİN YATIRIM ROTASI BELLİ OLDU

BİLİŞİMİN 500 YILDIZI PARLADI

İnterpromedya Pazarlama Hizmetleri ve Araştırma Grubu tarafından gerçekleştirilen 'İlk 500 Bilişim Şirketi Türkiye 2009' Araştırması, sektöre ayna tuttu.

İÇME SUYU TEMİZLİĞİNDE NANOTEKNOLOJİ

Türk Araştırmacılar, içme suyu şebekelerinde miktarı tartışma konusu olan arsenik kirliliğinin çözümü için Nanoteknolojik bir yöntem geliştirdi.

KOBİ'LER MÜŞTERİYİ İNTERNETTEN BULUYOR

Türk firmalarının yüzde 46'sı yeni iş alanlarını ve müşterilerini internet üzerinden oluşturdu.

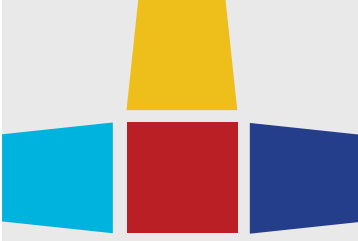
EUROBAROMETRE'DEN BİLİM VE TEKNOLOJİ RAPORU ■ AVRUPA'NIN EN BÜYÜK BİLİŞİM FUARINDA PARTNER ÜLKE TÜRKİYE ■ ULAŞTIRMA BAKANLIĞI, ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İLE TÜRK SAT ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI ■ GÖRME ENGELLİ İNSANLARIN TELİF HAKKIYLA KORUNAN ÜRÜNLERE ERİŞİMİ TARTIŞILIYOR ■ YABANI HAYATA "İÇLİ" BAKIŞ ■ ATATÜRK'ÜN FOTOĞRAFI UZAYA GİDECEK ■ ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETED E YAYINLANDI

BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY

<http://boft.tobb.org.tr>
boft@tobb.org.tr

- Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
- Online sorgulama
- Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta yoluyla gönderilmesi

- Announcing Turkish export products and offers
- Online monitoring
- Online search
- Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI
BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ
HABER BÜLTENİ

Ağustos 2010
Yıl: 5 Sayı: 56

Her ayın ilk iş günü
elektronik ortamda
yayınlanır ve dağıtılır.

İLETİŞİM:
TOBB

Dumlupınar Bulvarı
No:252
(Eskişehir Yolu 9.Km)
ANKARA

Tel : 312-218 20 00
Faks : 312-219 40 90-93
sinan.kilic@tobb.org.tr

Bültende yayınlanan haberlerde kaynak belirtilmemişse TOBB'ne aittir.

Bültende yer alan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. TOBB bu yazılarla ilgili hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

Kaynağı belirtilen haberlerde geçen her türlü ifade, bilgi ve yorumların sorumluluğu haber kaynağına aittir.

İÇİNDEKİLER

- 4 EUROBAROMETRE'DEN BİLİM VE TEKNOLOJİ RAPORU
- 5 BİLİŞİMİN 500 YILDIZI PARLADI
- 6 KOBİ'LERİN YATIRIM ROTASI BELLİ OLDU
İnterpromedya Pazarlama Hizmetleri ve Araştırma Grubu tarafından yapılan "49-250 KOBİ Araştırması" KOBİ'lerin BT alanındaki en yeni eğilimlerine ışık tuttu.

- 7 AVRUPA'NIN EN BÜYÜK BİLİŞİM FUARINDA PARTNER ÜLKE TÜRKİYE
- 8 ULAŞTIRMA BAKANLIĞI, ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İLE TÜRK SAT ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI
- 10 İÇME SUYU TEMİZLİĞİNDE NANOTEKNOLOJİ
- 11 KOBİ'LER MÜŞTERİYİ İNTERNETTEN BULUYOR
Türk firmalarının yüzde 46'sı yeni iş alanlarını ve müşterilerini internet üzerinden oluşturdu.

- 12 GÖRME ENGELLİ İNSANLARIN TELİF HAKKIYLA KORUNAN ÜRÜNLERE ERİŞİMİ TARTIŞILIYOR
- 13 YABANI HAYATA "İÇLİ" BAKIŞ
ATATÜRK'ÜN FOTOĞRAFI UZAYA GİDECEK
- 14 ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETEDEN YAYINLANDI

EUROBAROMETRE'DEN BİLİM VE TEKNOLOJİ RAPORU

Avrupa Komisyonu, 21 Haziran tarihinde, “Bilim ve Teknoloji” başlıklı yeni Eurobarometre raporunu yayımladı. 32 ülkede yürütülen anket; Avrupa vatandaşlarının bilim ve teknolojiye karşı genel tutumunu değerlendirmeyi amaçlıyordu.

AB-27 vatandaşlarının yüzde 79'unun bilim ve teknolojiye kaydedilen gelişmelere karşı ilgili oldukları ortaya çıktı. Bu oranın en yüksek olduğu ülke yüzde 92 ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi olurken en düşük oran yüzde 58 ile Bulgaristan ve Romanya'da kaydedildi. Türkiye'de ise bu oran yüzde 51.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 75'i bilim ve teknoloji sayesinde önümüzdeki nesillere daha çok imkân sağlanacağını düşünüyor. (En yüksek oranlar İsveç (yüzde 89), Danimarka (yüzde 88) ve Estonya'da (yüzde 87); en düşük oranlar ise Slovenya (yüzde 61) ve Lüksemburg'da (yüzde 62)).

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 57'si, bilim adamlarının teknoloji ve bilimde gerçekleşen gelişmeleri kamuoyuyla paylaşmak için çok çaba sarf etmediklerini, yüzde 66'sı kendi hükümetlerinin gençlerin bilime ilgisini artırmak için onları yeterince teşvik etmediğini düşünüyor.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 75'i ise kendi hükümetlerinin kadının bilimsel meslekteki payının artırılması için gerekli önlemleri almadığı kanaatinde.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 40'ı, Avrupa Birliği araştırmalarının öncelikli alanlarının sağlık, yüzde 21'i enerji ve yüzde 18'i de

çevre olması gerektiğini savunuyor.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 72'si AB hükümetlerin ortak araştırma programında işbirliği içinde çalışmalarının önemli olduğunu düşünüyor. (Bu maddede en yüksek oran Bulgaristan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nde (yüzde 89), en düşük oran Finlandiya'da (yüzde 55)). Türkiye için ise bu oran yüzde 47. Ayrıca, AB-27 vatandaşlarının yüzde 74'ü Avrupa Birliği tarafından finanse edilen sınır ötesi ortak araştırmaların git-tikçe daha da önem kazanacağına inanıyor.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 59'u araştırmacıların kariyerleri süresince başka bir üye ülkeye gitmelerinin önem taşıdığını düşünüyor. Bu maddede en yüksek oran Yunanistan (yüzde 77) ve İspanya'da (yüzde 74), en düşük oran Hollanda'da (yüzde 41) kaydedilirken Türkiye'de ise bu oran yüzde 40.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 70'inin, AB araştırmacılarının, ABD gibi diğer gelişmiş ülkelerdeki, yüzde 61'i Çin ve Hindistan

EUROBAROMETER

gibi gelişen ülkelerdeki ve yüzde 64'ü ise az gelişmekte olan ülkelerdeki araştırmacılar ile işbirliğini artırmaktan yana oldukları görünmekte. Bu girişimleri en çok destekleyen ülke ise İsveç.

» AB-27 vatandaşlarının yüzde 69'u akademik araştırmacılar ile sanayi arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyor.

Avrupa Komisyonu'nun Araştırma, Bilim ve İnovasyondan Sorumlu Üyesi Marie Geoghegan-Quinn, “AB 2020 Stratejisi”nin başarılı olması için AB vatandaşlarının bilime desteğinin, hükümete ve sanayiye yatırım gerçekleştirilmesi konusunda baskı yapmalarının büyük önem teşkil ettiğini vurguladı. Eurobarometre raporunun tüm metnine http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_340_en.pdf, Türkiye'ye ilişkin verilere de http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_340_fact_tr_en.pdf web sayfalarından ulaşılabilir.

İKV HAFTALIK E-BÜLTEN

BİLİŞİMİN 500 YILDIZI PARLADI

İnterpromedya Pazarlama Hizmetleri ve Araştırma Grubu tarafından gerçekleştirilen ‘İlk 500 Bilişim Şirketi Türkiye 2009’ Araştırması, sektöre ayna tuttu. Sektör şirketlerini cirolarına göre sıralayan araştırma, sektörün bir yıllık performansını da sergiledi.

2008 yılına göre dolar bazında yüzde 12,6 küçülen pazar, 2009 yılını 24,6 milyar dolarlık büyüklükle noktaladı. Yaşanan ekonomik durgunluğun donanım pazarında yüzde 20’lik gerileme yarattığı sektörde hizmet pazarı yüzde 11’lik payı ile en fazla büyüyen pazar grubu oldu. Yüzde 5,6 oranında büyüyen yazılım pazarında, doküman yönetimi, ERP, mobil, güvenlik ve sektörel yazılımlar, bu alanda büyümenin kaldıraçları oldu. Yüzde 40’ın üzerinde büyüyen doküman yönetimi yazılımları bu alanda başı çekti.

Pazarın, 2010 yılında ise büyüyeceği ve 26,2 milyar dolar büyüklüğe ulaşacağı tahmin ediliyor. Bilgi teknolojileri pazarının yüzde 9 büyüyerek 7,7 milyar dolara, iletişim teknolojileri pazarının ise yüzde 5 büyüyerek 18,5 milyar dolara ulaşacağı öngörülüyor. 2010 yılında yazılım pazarındaki büyümenin de artarak devam edeceğinin beklendiği pazarda, yıl sonunda KOBİ’lerin yatırımlarını artırması ve kurumsal tarafta da yıl boyunca depolama, yedekleme, sanallaştırma, doküman arşiv yönetimi ve sunucu konsolidasyonu yatırımlarının devamı bekleniyor. Hizmet pazarının ise 2010 yılında yüzde 6 oranında büyüme kaydedeceği tahmin ediliyor. İletişim teknolojileri pazarında ise ibre 2010 yılında yüzde 5’lik bir büyümeyi gösteriyor. 2010 yılında 3G ile birlikte gelen hizmetler nedeniyle telekom donanımı satan şirketlerin iyi durumda olacağı öngörülürken

özellikle operatör destekli yapılan 3G cep telefonu kampanyalarının artacağı, akıllı telefon kullanımı ve altyapı yenilemelerinin pazarı büyüteceği tahmin ediliyor.

Araştırma, 2009 yılı ciro sıralamasına göre ilk 500 bilişim şirketini belirlerken 48 farklı kategoride de satış gelirlerine göre birincileri de ortaya koydu. Sıralamada 2008 yılındaki ilk on şirket aynı kalırken, bu yıl eklenen alternatif telekom operatörleri, çağrı merkezleri hizmetleri gibi özel kategorilerle farklı şirketler de ödüllendirildi. Araştırma sonuçlarına göre; Türk Telekom, Turkcell, Vodafone, Avea, KVK, Genpa, İndeks, HP, Teknosa ve Digiturk ilk 10 sırayı paylaştılar.

Bilişim 500 törenine katılan konuşmacılar, sektöre mesajlar da verdiler. Bankacılık sektörünün teknolojiyi ve bilgiyi en iyi kullanan sektörlerden biri olduğuna dikkat çeken Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince, “Son 30 yıla baktığımızda bankacılık 29 kat büyümüş” dedi. Konuşmasında bilişim suçlarına ve bu konunun kendi sektörleri açısından önemine değinen Özince, konuyla ilgili olarak İstanbul’da Bilişim Suçları Merkezi’nin kurulmakta olduğunu belirtti.

Teknoloji konusunda ülke olarak çok da yeterli olmadığımızı ve insan kaynağının fikrini paraya dönüştürmeyi henüz başaramadığımızı belirten Sermaye Piyasası Kurulu

Başkanı Vedat Akgiray da teşvik ve desteklerin çok dikkatli dağıtılması gerektiğini vurgularken, sektöre yeni yatırımlarında ve sermaye arayışlarında SPK gibi bir kurumun olduğunu muhakkak hatırlamaları gerektiğinin mesajını verdi. SPK olarak bir teknoloji platformu oluşturmak istediklerini de belirten Akgiray, tüm borsa işlemlerinin geçtiği bir ana sunucunun yer aldığı veri merkezi kurmak istediklerini ve dünyada bu uygulamanın bir ilk olacağını belirtti.

BTK Başkanı Tayfun Acarer, sektördeki logaritmik büyümeye dikkat çekti. İnternette özgürlük konusuna da değinen Acarer, “Sitelerin evrensel değerlere ve ülkelerin iç mevzuatlarına uygun olması gerekir” dedi. Acarer, ucuz insan kaynağı için başka ülkelerden istihdam yaratan şirketleri kınadıklarını da ifade etti.

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ise bankacılardan ve devletin tüm kurumlarından öz kaynaklara ve ulusal dinamiklere daha fazla önem verilmesini istedi. Yıldırım, alan adlarının düzenlenmesine ilişkin çalışmaların sürdüğünü de söyledi. Kurulum çalışmaları sürdürülen Bilişim Suçları Merkezi konusuna da değinen Yıldırım, “Türkiye çpk yakında Avrupa Siber Suçlar Sözleşmesi’ni imzalayacak” dedi.

KOBİ'LERİN YATIRIM ROTASI BELLİ OLDU

İnterpromedya Pazarlama Hizmetleri ve Araştırma Grubu tarafından yapılan “49-250 KOBİ Araştırması” KOBİ'lerin BT alanındaki en yeni eğilimlerine ışık tuttu.

Türkiye’de faaliyet gösteren 50-249 arası çalışanı olan 12 bin 962 KOBİ’nin araştırma evreni içinde bin 500 KOBİ’nin katılımıyla 23 ilde yüz yüze görüşülerek elde edilen verilerle gerçekleştirilen araştırmada yer alan şirketlerin yüzde 45,7’sini aile şirketleri, yüzde 46,1’ini kurumsal şirketler, yüzde 8,2’sini de bir şirketler topluluğunun parçası olan şirketler oluşturuyor.

Araştırmada yer alan şirketlerin yüzde 57,1’inin 99 çalışan altı, yüzde 42,9’unun 100 çalışan üstünden oluştuğu araştırmada, faaliyet gösterilen alanlarda ise yüzde 45,8 ile imalat sektörü başı çekiyor. Bunu toptan ve perakende, inşaat, gayrimenkul kiralama, oteller ve lokantalar, ulaştırma, depolama ve haberleşme alanları izliyor.

Teknoloji yatırımlarının adresleri belirlendi

Araştırma sonuçları, 2010 yılında en fazla yatırım yapılacak alanlar arasında teknoloji başlığının yüzde 13,9 ile üçüncü sırada yer aldığını gösteriyor. Teknoloji başlığı adı

altında 2010 yılında yapılacak yatırımlarda ise araştırma sonuçları donanım yatırımlarını ve özellikle bilgisayar yatırımlarını adresliyor.

Araştırmaya göre KOBİ’lerin yatırım rotalarında ilk üç sırada bilgisayar, BT güvenliği, veri depolama var. 2010 yılında KOBİ’lerin bilişim bütçesini de ortaya koyan araştırmaya göre işletmelerin toplam yatırımları içinde bilişim yatırımının payı ise yüzde 14,6 olarak belirlenmiş durumda.

Bilişim yatırımları için 250 bin TL üstü bütçe ayıran yüzde 4,5, 100-250 bin TL arası bütçe ayıran yüzde 6,2, 100 bin TL altı bütçe ayıran yüzde 33,4’lük bir kesim bulunuyor.

Teknoloji bakışı değişiyor

Kurum üst yönetimlerinin BT yatırımlarına bakışını da ortaya koyan araştırmaya göre yüzde 63,1’lik kesimde BT’nin verimlilik için bir araç olduğu biliniyor, yüzde 34,7’lik kesimin ise yatırımların geri dönüşü konusunda bilgi sahibi olmadığı gözüküyor.

Araştırmanın ortaya koyduğu bir başka konu da teknoloji şirketlerinin işletmelere bakış açılarının nasıl algılandığı. Buna göre, yüzde 28,3 bize sadece ürün satmak istiyorlar ve yüzde 8’lik kesim de iş alanlarımız konusunda yeterli bilgiye sahip değiller derken, yüzde 19,6 teknoloji ve gelişimi konusunda şirketlerin bilgilendirme yaptığını, yüzde 19,2’si de ihtiyaçları olan çözümün oluşturularak kendilerine sunulduğu görüşünü taşıyor. Yüzde 24,3’lük kesim ise her türlü desteği alabildiği görüşünde.

Bu yıl projelerin durumu, BT fonları gibi konu başlıklarına da yer veren araştırma, bu segmentteki KOBİ’lerin yüzde 73,2’sinin BT fonları hakkında bilgi sahibi olmadığını da ortaya koyuyor. Fonlardan yararlanma konusunda ise yüzde 43,4 evet yanıtı verirken yüzde 56,6’lık kesim ise yararlanmadığını belirtiyor.

Projeler de devam ettirilecek

Araştırmaya göre 2009 yılında durdurulan ve 2010 yılı içinde devamı planlanan yüzde 19,7 oranında proje bulunuyor.

Araştırmanın gösterdiği bir başka bulgu da işletmelerin teknoloji ürün ve hizmeti satın alırken gelişen yeni eğilimler. Buna göre teknoloji ürün ve hizmeti satın alırken işletmeler, yüzde 69,1’lik oranla ürünün kalitesine, yüzde 54,4’lük oranla ürünün fiyatına, yüzde 51,1’lik oranla da garanti süresine dikkat ediyor.

AVRUPA'NIN EN BÜYÜK BİLİŞİM FUARINDA PARTNER ÜLKE TÜRKİYE

İstanbul Ticaret Odası'nın girişimleriyle, Türkiye, CeBIT Fuarı'nda partner ülke olarak yer alacak. 1-5 Mart 2011 tarihleri arasında, Almanya'nın Hannover kentinde düzenlenecek CeBIT Fuarı'nın kalbi Türkiye ile atacak. Türk firmaları, dünyanın en büyük teknoloji fuarında, yeni ürünlerini özel bir sunumla görücüye çıkaracak.

Dijital dünyanın önde gelen bilgi ve iletişim platformu CeBIT Fuarına, "Ortak Ülke Türkiye" katılımıyla, Türkiye; yenilikçi teknolojileri, bilişim sektöründeki atılımları, kültürü, gelenekleri ve yerelden küresele uzanan tüm değerleri ile uluslararası düzeyde başarılı bir sınav verecek. İstanbul Ticaret Odası (İTO), dünyanın en büyük teknoloji fuarı CeBIT'te ülkemize 'partner ülke' ayrıcalığını yaşatacak.

CeBIT, Türk katılımcılara önümüzdeki yıl özel bir yer verecek. 28 Şubat 2011 akşamı gerçekleştirilecek CeBIT 2011 resmi açılışını Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Merkel'in birlikte yapması bekleniyor.

Fuarın ilk günü olan 1 Mart 2011'de, Türk-Alman Bilgi ve İletişim Teknolojileri Zirvesi de düzenlenecek.

İTO Başkanı Dr. Murat Yalçıntaş, Türkiye'nin CeBIT'te partner ülke olarak açıklanmasının, bilim ve teknoloji yarışında katettiğimiz mesafeyi göstermesi açısından heyecan verici bulunduğunu söyledi.

Dr. Yalçıntaş, CeBIT 2011'in, dünyanın son yıllarda çok güçlü hamleler gerçekleştiren Türk bilişim teknolojileri ve telekom pazarına erişimleri için mükemmel bir

platform sunacağını kaydetti. Bu yıl gerçekleştirilen CeBIT'te, 68 ülkeden 4 bin 157 firmanın stand açtığını hatırlatan Dr. Yalçıntaş, "CeBIT 2010'da yatırım hacmi 10 milyar Euro'nun üzerinde gerçekleşti. Sadece bu rakamlar, yakalayacağımız avantajı net bir şekilde ortaya koyuyor. Partner ülke olarak çok daha etkin kullanabileceğimiz CeBIT platformu, Türk firmalarının yeni iş ortaklıkları gerçekleştirmelerinde anahtar rol oynayacak" dedi.

BITKOM Başkanı Prof. August-Wilhelm Scheer ise, Türk firmalarının Avrupa ve Asya'da edindikleri tecrübe ile Almanya'nın önemli iş ortakları haline geldiğini söyledi. Scheer, "Alman kuruluşlar, Türk şirketleri ile ortak çalışmalarda büyük kazanç elde edecek. Bu iş birliktelikleri, KOBİ'lerin uluslararası arenada iş ortaklıkları kurmalarına da yardım edecek" dedi. Scheer, partner yılının iki ülke hükümetlerinin yüksek teknoloji stratejilerini tartışacağı olağanüstü bir fırsat oluşturacağını da vurguladı.

CeBIT'in organizatörü Deutsche Messe AG ve BITKOM, Türk firmaları ve kurumlarıyla uzun yıllardır yakın ilişki içinde buluyor.

CeBIT Yönetim Kurulu Başkanı Ernst Raue de, Türkiye'nin tüm sektöre yeni bir hareket getirece-

ğine inandığını söyledi. Raue, "İyi ilişkiler içerisinde olduğumuz Türk ortaklarımızla ilişkilerimizi daha da derinleştirip, ilerletebileceğimiz ve dijital dünyanın kalbinin attığı bu platformda sunumlarını gerçekleştirme imkanı verebileceğimiz için seviniyoruz" açıklamasını yaptı. Raue, "Türk firmaları, tüm yeni teknolojilerini 1-5 Mart 2011 tarihleri arasında özel bir sunum ile görücüye çıkarabilecek" dedi.

Türkiye yüksek teknoloji endüstrisine hizmet veren kuruluşlar için yeni girişimlere açık, cazip bir pazar. Uluslararası Pazar Araştırma Enstitüsü (EITO), 2010 yılında Türkiye'de yüzde 8'lik bir artış ile bilgi ve iletişim teknolojileri pazarının 20 milyar Euro'ya ulaşmasını bekliyor. Böylece Türkiye, birçok AB ülkesinden daha yüksek bir gelişim sergiliyor. En önemli ivmeleri ise bilişim teknolojilerinde dış kaynak kullanımı ve telekomünikasyon alt yapısındaki yatırımlar oluşturuyor.

DTM'nin 2011 için fuar destek oranı yüzde 50 olup donanım, yazılım, bilişim ve elektronik konularında 15 bin doları geçmemek kaydıyla üreticilere katılım bedelinin yüzde 75'i kadar destek veriliyor.

Bilgi için: www.ito.org.tr

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI, ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İLE TÜRKSAT ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile Bakan Dinçer, SGK'daki basılı bilgi ve belgelerin e-devlet hizmetlerinde kullanılabilmesi için TÜRKSAT tarafından elektronik ortama aktarılmasına ilişkin işbirliği protokolünü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında düzenlenen törenle imzaladı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, TÜRKSAT A.Ş. işbirliğinde Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) bilgi ve belgelerinin sayısallaştırılmasına yönelik projeye bütün işlemleri birkaç saniyede görebileceklerini, kişiye ait hizmet dökümlerini çıkarabileceklerini ve çok kısa zamanda emeklilik işlemlerini tamamlayabileceklerini belirtti.

Dinçer, projenin, bir değişim ve dönüşüm projesinin ilk adımı olduğunu ifade ederek, 81 ilde basılı bilgi ve belgelerin elektronik ortama aktarılacağını ve bilişim ortamında altyapısını tamamlamış bir örgüte dönüşeceklerini söyledi.

Bakanlığına bağlı kurumlarda emeklilere yönelik hizmetlerde bazı eksiklikler bulunduğunu belirten Dinçer, Geçtiğimiz yıl bugünlerde emeklilerimize herhangi bir emeklilik için müracaat ettiklerinde emeklilik işlemlerinin tamamlanabilmesi için 50 güne bir yakın sürede cevap verebiliyorduk. İç düzenlemeler ve operasyonlarla bu süreyi bugüne kadar aşağı yukarı 31 güne indirecek kadar kısaltmayı başardık, ama daha hızlı hizmet vermek istiyoruz. Biz herhangi bir emeklimiz bize müracaat ettiğinde bunu 3 gün içerisinde tamamlayabileceğimiz bir noktaya kadar çekmek istiyoruz.

Altyapı eksiklikleri yüzünden bu hedefe ulaşmada sorun yaşadıklarını anlatan Dinçer, Proje ile 81 ilimizdeki üç farklı kuruma ait her türlü basılı bilgi ve belgeyi elektronik ortama aktaracağız ve artık kolayca bunları okuyabilir ve üzerinde işlem yapabilir hale geleceğiz. dedi. Birden çok ilde veya birden çok sosyal güvenlik kurumu ile çalışan vatandaşların, emeklilik işlemlerinin uzun zaman alabildiğini ifade eden Dinçer, Bu projenin tamamlanmasından sonra biz bütün işlemlerimizi birkaç saniyede görebileceğiz ve biz o kişiye ait hizmet dökümlerini çıkarabilecek ve çok kısa bir zamanda emeklilik işlemlerini tamamlayabileceğiz. İş akışımız çok hızlanacak, verimliliğimiz çok artacak, maliyetlerimiz düşecek, ama daha da önemlisi bu proje ile vatandaşların emeklilikleri ile ilgili işlemlere dair erişimleri inanılmaz bir hız kazanacak.

Bakanlık olarak bir yıldır sürdürdükleri çalışmadan sonra e-örgüt olma çabasında olduklarını dile getiren Dinçer, bu hedef doğrultusunda 30'a yakın proje yürüttüklerini söyledi.

Biz yaptığı işi gören, öğrenen, sorunlarını çözme refleksine sahip ve dış dünyada da değişen şartlara kendini uyarlayabilen bir örgüt olma çabası içerisindeyiz. diyen Dinçer, vatandaşın memnun ola-

cağı hizmetleri üreten vatandaş odaklı bir yönetime sahip olmaları için bilişim projelerinin önemli bir kısmını bu yıl hizmete sokacaklarını kaydetti.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TÜRKSAT A.Ş'nin, Felaket Kurtarma Merkezi'ni Konya'da oluşturacağını bildiren Dinçer, bütün bilgi ve belgelerin yedeklemesinin burada yapılacağını anlattı. Dinçer, Kuruma ait bilgi işlem merkezi sayısının ikiden bire indirilmesi ve e-devlet uygulamalarıyla bütünlük sağlayacak şekilde portal altyapısına yönelik çalışmalar yürüttüklerini, Bakanlığına bağlı kurumların yazışma ve dokümantasyonuyla ilgili bir projenin de tamamlanmak üzere olduğunu söyledi.

Ulaştırma Bakanı Yıldırım da burada yaptığı konuşmada, 2008 yılında başlatılan e-Devlet Kapısı üzerinden hizmet alımına yönelik çalışmalarla, bürokrasinin azaltılması ve kurumlara gitmeden hizmet alabilmenin yolunu açmayı hedeflediklerini ifade etti.

e-Devlet Kapısı'nda 1,5 yılda 200'e yakın kurum ve kuruluşun işleminin, 200 binden çok vatandaş tarafından yapıldığını bildiren Yıldırım, hizmetlerin sunulabilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarının altyapılarının buna uy-

gun olması gerektiğini vurguladı. Kamuda en önemli zorluklardan birisinin kurumsal hafıza olarak da nitelendirilen arşivler olduğuna işaret eden Yıldırım, bu konunun sayısal ortamda olmamasının pek çok olumsuz sonucu doğurduğunu dile getirdi.

Konuşmasında bir anekdota da yer veren Yıldırım, Türkiye’de arşivlerde yer kalmaması üzerine, bazı evrakların SEKA’ya gönderilmesi için dönemin Başbakanı Yıldırım Akbulut’tan onay istenmesi üzerine Akbulut’un “Birer kopyalarını alın, ondan sonra gönderin, Devlette bunlar her zaman lazım olur” dediğini söyledi. Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü:

O gün bunu tebessümle karşılayanlar, bugün bunun gerçek olabileceğini görüyorlar. Bilgisayar ortamına bunları taşıyoruz. Mevcut arşivimizi istediğimiz yerde, istediğimiz kadar saklayabileceğiz. İsteddiğimiz zaman da bunları önümüze alıp işimizi görebileceğiz. Dolayısıyla Sayın Başbakanımız Yıldırım Akbulut’un o günkü düşüncesi bilgisayarın, internetin gelişmesiyle birlikte bugün artık gerçek hale geliyor.

Yani akıllı arşiv kenti oluşturuyoruz. Bundan sonra bütün kurumlar, bütün firmalar akıllı arşiv kentler oluşturacak, ellerindeki bütün kağıt, yazılı dokümanları elektronik ortama aktaracaklar ve bunları çok uzun süre saklayabilecekleri gibi istedikleri gibi çıktılar elde edebilecekler. Artık ‘kayboldu’, ‘aradık bulamadık’, ‘miadı doldu’ gibi mazeretlere sığınmak mümkün olmayacak.

Daha sonra basın mensuplarının sorularını yanıtlayan bakanlardan Binali Yıldırım’a projenin ne zaman hizmete gireceğinin sorulması

üzerine, Ömer Dinçer, “2011’in sonuna bitirin Sayın Bakanım” dedi. Esprili şekilde “Pazarlık mı edeceğiz?” diye soran Yıldırım, projenin ihale hazırlıklarının bitirilmesinin ardından 2 yerine 1,5 yılda tamamlanacağına söz verdi.

Yıldırım, Proje ile emekliliğine bir yıl kalan ve emeklilik hakkını kazanmış olanların evraklarına öncelik verilecek ve dolayısıyla 2011’in başından itibaren Sayın Bakanımızın ifade ettiği sürelerde işlem yapmak mümkün hale gelecekti. dedi.

Başka bir gazetecinin e-devlet işlemlerinde hala bürokratik zaman kaybı yaşandığı yönünde eleştiride bulunarak, “e-devlet uygulamalarına ilişkin bir denetim yapıyor musunuz?” sorusu üzerine Bakan Yıldırım, şunları söyledi:

e-Devlet Projesi başlayıp bitirilen bir proje değil. Altını çizerek söyledim, ‘Burada yasal, zihinsel, kurumsal dönüşüm var, bunların hepsi gerçekleştiğinde bunların hepsi tam randımanlı kullanılır hale gelecektir.

TBMM’de 33 farklı kanunda değişiklik yapan, işlemleri elektronik ortamda yapabilmeye imkan sağlayan bir tasarı olduğunu anlatan Yıldırım, bu tasarı kabul edildiğinde artık yasal bahanelerin ortaya sürülemeyeceğini söyledi. Bugüne kadar yasal engellere rağmen e-devlet hizmetlerinin yürütüldüğünü vurgulayan Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü:

Bunun hızlanması, sorunların asgariye inmesi biraz zaman alacak. Bundan daha önemlisi bir zihinsel dönüşüm, değişim şart. Bir direnç var. Normal bürokrasi saltanatını ortadan kaldıracak bir değişimden bahsediyoruz. Geleceksin memu-

run önünde ellerini bağlayacaksın, gözünün içine bakacaksın, 5 dakika sonra sana bakacak, sonra tekrar işine dönecek.

Bunları değiştirmek bir günde olmaz. Bütün mücadelemiz bütün kavgamız bunun için, bürokrasiyi tuş etmek, tuşların altına yerleştirmek için. Bu mücadeleyi hep beraber yapacağız. Bunu henüz başarmış bir ülke yok. Denetimler yapılıyor, ama denetimlerle çok fazla mesafe almamız mümkün değil. Hem vatandaş hem de devlet tarafında farkındalığı oluşturmamız lazım. Bu işi başaracağız, başka çaremiz yok.

Yıldırım, e-devlet hizmetleri konusunda vatandaşlara eğitim kursları düzenlenebileceğini de söyledi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Dinçer, geçen yıl ikametgah ve nüfus cüzdan sureti zorunluluğunun kaldırılmasına yönelik düzenlemenin yürürlüğe girmesine rağmen birçok üniversitenin öğrencilerden bu belgeleri istediğini fark ettiğini anlattı. Rektörlerle görüşerek uygulamayı hatırlattığını belirten Dinçer, sadece kamu yöneticilerinin sorunla ilgilenmesinin sorunun çözümü için yeterli olmadığını, herkesin farkındalık geliştirmesi gerektiğini söyledi.

Dinçer, 5 yılda 1 milyon kişiye istihdam sağlayacak projeye ilişkin bir soru üzerine, Eylülde başlayacak projede, iş adamları ile istihdam etmek istedikleri pozisyona uygun eleman yetiştirerek istihdam sağlanacağını anlattı.

BTHABER

İÇME SUYU TEMİZLİĞİNDE NANOTEKNOLOJİ

Türk Araştırmacılar, içme suyu şebekelerinde miktarı tartışma konusu olan arsenik kirliliğinin çözümü için Nanoteknolojik bir yöntem geliştirdi.

Hacettepe Üniversitesi Kimya Bölümü araştırmacılarınca geliştirilen ve dünya genelinde ilk olan yöntemde, bir saç telinin binde biri boyutundaki nano partiküller, moleküler baskılama tekniğiyle sulardaki ağır metalleri toplayarak dibe çökertiyor ve yeniden suya karışmasını engelliyor.

Türk araştırmacıların çalışması, doktora tezi olarak literatüre de geçti.

Hacettepe Üniversitesi Kimya Bölümü Başkanı ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Adil Denizli, AA muhabirinin sorularını yanıtlarken, renksiz ve kokusuz bir madde olan arseniğin tarihte "ideal zehir" olarak bilindiğini ve içme sularındaki en toksik madde olduğunu ifade etti.

Denizli; dünyada bir çok bölgede doğal olarak oluşan yeraltı sularındaki arsenik kirliliği nedeniyle çok sayıda insanın arsenik zehirlenmesi riskiyle karşı karşıya kaldığını ifade etti.

Adil Denizli, raporlara göre dünya genelinde Arjantin, Bangladeş, Şili, Çin, Macaristan, Hindistan, Meksika, Tayvan, Vietnam ve ABD'nin özellikle güneybatı eyaletlerinin risk altında olduğunu aktardı.

Arsenikte Kanser Tehlikesi

Prof. Dr. Adil Denizli, Türkiye'de de özellikle batı bölgelerinde içme sularında arsenik için belirlenen maksimum kirletici düzeyinden

daha yüksek miktarda arsenik derişimlerine rastlandığını bildirdi.

Denizli, arsenik miktarlarına ilişkin olarak, "Arsenik, içme suyuna büyük ölçüde mineral ve madenlerden karışır. Yer altı suları ve kuyu suları, topraktaki arseniğin çözünerek suya geçmesiyle yer üstü sularına göre daha yüksek oranda arsenik içerir. Bazı bölgelerdeki kayaların erozyonu sonucu akarsulardaki arsenik miktarı artar" diye konuştu.

21. yüzyıldan itibaren çeşitli sanayi kollarında kullanımı giderek artan ve yoğun kullanım nedeniyle şehirlerin içme suyuna da karışan arseniğin vücuda girdiğinde çok ciddi problemler yarattığını anlatan Denizli, "Arsenik, özellikle yumuşak dokularda birikiyor. Böbrek, mesane, akciğer, karaciğer ve deri kanserlerine neden oluyor. 300-400 mg/litre düzeyinde uzun dönemde mesane kanseri görülebiliyor" dedi.

Türk Araştırmacılardan Arseniğe Yeni Öneri

Prof. Dr. Denizli, doktora öğrencileri Veyis Karakoç ve Deniz Türkmen'in ortak çalışma konusu olan, "İçme Sularından Arsenik Uzaklaştırılması İçin Yeni Bir Strateji; Arsenik İyonları Baskılanmış Polimerler" isimli çalışmalarında moleküler baskılama yöntemiyle yalnızca arseniği tanıyan nano partiküller geliştirdiklerini bildirdi.

Denizli, çalışmalarına ilişkin şu bilgileri verdi:

"Son yıllarda içme sularından arseniğin uzaklaştırılmasına yönelik nanoteknolojik yaklaşımlar mevcut. Biz bu çalışmamızda arseniğin özellikle yer altı sularından uzaklaştırılması için arsenik tutma yeteneği olan manyetik özellikte polimerik nano partiküller sentezledik. Manyetik özellikleri nedeniyle polimerik nano partiküller kolayca kontrol edilip arseniği tutabiliyor. Bu pano partiküller arseniği topladıktan sonra yeniden suya karışımını da engelliyor."

Hacettepe Üniversitesi Kimya Bölümü Başkanı ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Denizli, akıllı nano malzemeler olarak da adlandırılan bu manyetik nano parçacıkların arseniğin içme sularından uzaklaştırılması amacıyla kullanılabileceğini gösterdiklerini açıkladı.

Türkiye'de Kızılırmak suyunun Ankara'ya verilmesiyle gündeme gelen ve İzmir'in yer altı sularında arsenik kirliliğinin önemli boyutta tartışıldığını anımsatan Prof. Dr. Denizli, geliştirdikleri sistemle şehir şebeke sularından da arsenik uzaklaştırılmasının mümkün olabileceğini sözlerine ekledi.

TEKNOPORT

KOBİ'LER MÜŞTERİYİ İNTERNETTEN BULUYOR

Türk firmalarının yüzde 46'sı yeni iş alanlarını ve müşterilerini internet üzerinden oluşturdu.

Global çalışma alanları çözümlerinde uzman Regus'un araştırmasına göre, yeni iş alanlarını ve müşterilerini internet üzerinden oluşturan firmalar, internetteki sosyal ağlar üzerinden yapılan ticaret için, pazarlama bütçelerinden yüzde 25 yer ayırıyor.

Türkiye'de küçük ölçekli firmalar yeni müşterilerini, büyük ölçekli firmalara nazaran daha yüksek bir oranda (yüzde 52) internetteki sosyal ağlardan elde ederken, bütçelerinde de sosyal ağlara büyük ölçekli firmalardan daha fazla pay (yüzde 25) ayırıyor. Büyük ölçekli şirketler ise bu ağlara bütçelerinden yüzde 20 ayırıyor.

Küçük şirketler sosyal ağları daha çok kullanıp, yeni müşterilerini de bu ağlar vasıtasıyla sağlıyor. Ayrıca müşteri gruplarıyla temas kurarak onları organize ediyor. Büyük şirketler ise bu ağları daha çok bilgi toplama amaçlı kullanıyor.

Türkiye'de şirketlerin yüzde 65'i sosyal ağları, müşterilerle temas kurmak ve yönetmek için, yüzde 76'sı ticari amaçlı; yüzde 58'i şirket profilindeki görsel işitsel animasyonlardan etkilendikleri için, yüzde 10'u faydalı bilgi elde etmek için kullanıyor.

Söz konusu araştırmaya göre uluslararası firmalarda da durum Türkiye'dekinden çok farklı değil. Uluslararası firmaların yüzde 58'i bu ağları en popüler şekilde ticari amaçlı kullanırken, yüzde 51'i müşteri gruplarına ulaşmak, organize etmek ve yönetmek için, yüz-

de 54'ü de faydalı bilgi elde etmek için kullanıyor.

”YATIRIM YAPMAYAN FİRMALAR BÜYÜK İŞ İMKANLARINI KAÇIRIYOR”

Regus'un, Orta/Doğu Avrupa ve Balkanlardan Sorumlu Başkan Yardımcısı Garry Gürtler, sosyal ağların, ticarete ana bir araç haline geldiğini belirtti.

Gürtler, bu ağların müşteri ve tüketiciye ulaşmada hiçbir zaman belirgin bir rol oynayamayacağına inanan bir kesime rağmen, daha yüksek bir kesimin, var olan müşterilerini tutabilmek ve yeni müşterilere ulaşmak amacıyla pazarlama bütçelerinde bu ağlara önemli miktarlar ayırdıklarına dikkati çekti.

Türkiye'nin Avrupa'daki 7. büyük internet nüfusuna ve 2. en popüler on-line kısa mesaj aktivitesine sa-

hip olması nedeniyle söz konusu alanda büyük bir oyuncu olmasının şaşırtıcı olmadığını ifade eden Gürtler, şunları kaydetti.

”Bu ağların en popüler kullanımı, müşteriler ile temas geçmek olsa da firmalar, bu ağları yeni müşteriler kazanmak ve bu gruplarla interaktif temas geçmek için de başarı ile kullanmaktadırlar. Bu durum özellikle yeni müşterilerin bu ağlar üzerinden bulunduğu Hollanda (yüzde 48), Hindistan (yüzde 52), Meksika (yüzde 50), İspanya (yüzde 50) gibi ülkelerde gözlemlenmektedir. Bu araştırma, sosyal ağlara yatırım yapmayan firmaların çok büyük iş olanaklarını kaçırdıklarını ortaya koması açısından da önemli bir çalışma olmuştur.”

NTVMSNBC

GÖRME ENGELLİ İNSANLARIN TELİF HAKKIYLA KORUNAN ÜRÜNLERE ERİŞİMİ TARTIŞILIYOR

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (World Intellectual Property Organization - WIPO) bünyesinde yer alan Telif Hakları ve Bağlantılı Haklar Geçici Komitesi (Standing Committee on Copyright and Related Rights - SCCR) 21–24 Haziran 2010 tarihlerinde gerçekleştirdiği toplantılarda, görme engelli ve diğer okuma engelli insanların, telif haklarıyla korunan eserlere ve ürünlere erişimi konusunu masaya yatırdı.

Toplantıda, ilk defa konuşmalar, eş zamanlı olarak yazıya dökülerek iletildi ve duyma engelli insanların tartışmaları takip etmeleri sağlandı.

Hatırlanacağı üzere, 25 Mayıs 2009 tarihinde Dünya Körler Birliği (World Blind Union) tarafından görme engelli insanların eserlere erişimi hakkında getirilecek sınırlama ve muafiyete ilişkin bir antlaşma önerisi sunulmuştu. 10–17 Haziran tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği ve Afrika Grubu da önerilerini sundu.

Söz konusu öneriler genel olarak, okuma engelli insanların telif hakkıyla korunan eserlere erişimini kolaylaştıracak yasal çerçevenin çizilmesine odaklanıyor.

WIPO kapsamında söz konusu alanda atılan olumlu adımlar arasında, farkındalığın artırılması ve tartışmaların çeşitlendirilmesi amacıyla oluşturulan çevrimiçi forum gösterilebilir (<https://www3.wipo.int/forum/?p=36>). Aynı zamanda, tüm paydaşların katılımının teşvik edildiği tartışma platformlarının oluşturulması için de çaba sarf ediliyor.

Toplantılarda aynı zamanda, görsel-işitsel ürünleri icra eden sanatçıların haklarının gözden geçirilmesi de gündeme geldi.

Bilindiği üzere, 2000 yılında yapılan diplomatik toplantıda 20 maddelik bir tasarı üzerinde görüşülmüş ve 19 madde üzerinde uzlaşmaya varılmıştı. Tarafların anlaşmaya varamadıkları husus, antlaşmada eserin icracıdan üreticiye transferi konusunun nasıl düzenlenmesi gerektiği idi. Komite, icracıların hem geleneksel anlamda hem de dijital ortamda haklarını güçlendirecek yeni bir araç üzerinde çalışmaya başladı. Böylece, icracıların özellikle görsel-işitsel medyada eserlerinin izinsiz kullanımının önüne geçilmesi hedefleniyor.

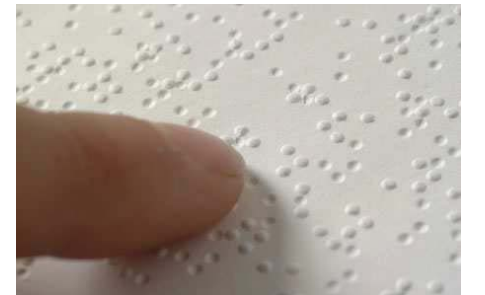
Komite'nin gündeminde ayrıca yayıncı kuruluşların korunması vardı. Bu çerçevede, yayıncılık sektöründe, sinyallerin izinsiz kullanımının sosyo-ekonomik etkilerine ilişkin çalışma ele alındı (çalışmanın ilk bölümü 30 Kasım 2009'da, ikinci bölümü ise, 10 Nisan 2010'da yapılmıştı). Çalışmanın sonuçlarını da içerecek üçüncü bölümünün 8–12 Kasım 2010 tarihlerinde yapılacak Komite toplantısında ele alınması bekleniyor.

İktisadi Kalkınma Vakfı tarafından T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın işbirliğinde 12 Haziran 2010 tarihinde gerçekleştirilen “Dijital Ortamda Fikri Mülkiyet Hakları” başlıklı konferansa katılan WIPO yetkilisi Richard Owens, Komite toplantısının gündemini katılımcılarla önceden paylaşmıştı.

Bu çerçevede, görme engelli insanların haklarının gözetilmesi konusuna değinmiş; muafiyet ve kısıtlamaların nasıl belirleneceğinin tartışıldığını ifade etmişti.

Uluslararası Ticaret ve Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi temsilcisi Ahmed Abdel Latif de bu konu hakkında değerlendirmelerde bulunmuş ve özellikle muafiyet ve sınırlama konusu üzerinde durmuştu.

İKV HAFTALIK E-BÜLTEN

YABANİ HAYATA “İÇLİ” BAKIŞ

Vahşi hayvanların sığabileceği boyutlarda geliştirilen bir bilgisayarlı tarama (CT) aygıtı, veteriner tıbbı için yeni ufuklar açmaya aday.

Mühendisler, büyük yabani hayvanların sığabileceği ve onların anatomisine uygun bir bilgisayarlı tarama aygıtını yapmayı başardı.

6 Temmuz’da hizmete giren görüntüleme aygıtını kullanan Leibniz Hayvanat Bahçeleri ve Yaban Hayatı Araştırmaları Enstitüsü’nden (Berlin) Thomas Hildebrandt, 250 kiloluk bir ayıyı 30 saniyede taramalarını ve göğsünde futbol topu büyüklüğünde bir tümör belirlediklerini açıkladı.

Aygıt ayrıca bir aslanın belkemiğindeki bir sorunu, Borneo adasında cinsi tükenmek üzere olan ender bir nehir kaplumbağasının sindirim sistemindeki balık oltalarını ve Münih Hayvanat Bahçesi’nde kemik sorunundan kuşkulanan bir yavru filde gerçekten de 20 çatlak kemiği ortaya çıkarmış. Veterinerler ve bakıcılar, kent halkının

protestalarına rağmen yavru fili “uyutmaya” karar vermişler. Ama yavrunun ölümü boşuna değil. Tarayıcı kemik ve eklemleri son derece ayrıntılı görüntülediğinden, araştırmacılar bunları dünyanın başka yerlerinde benzer hastalık belirtileri gösteren fillerin kemik örnekleriyle karşılaştıracaklar.

Yavru filin annesinin yine hamile olduğunu belirten Hildebrandt, yeni yavru dünyaya gelmeden önce hastalığın genetik mi olduğunu yoksa beslenme bozukluğundan mı kaynaklandığını bulmaya çalıştıklarını söylüyor.

NTVMSNBC

ATATÜRK’ÜN FOTOĞRAFI UZAYA GİDECEK

Son görevine Kasım ayında çıkacak olan uzay mekiği “Discovery”, bu yolculuğunda Atatürk’ün fotoğrafı ve 90. yılını kutlayan Anadolu Ajansı’nın logosunu da uzaya götürecektir.

Endüstri meslek lisesi elektronik bölümünden mezun olan ve elektrikli cihaz tamirciliği yapan Ali Rıza Özşaran, Uluslararası Uzay İstasyonu’ndan (ISS) uzaydaki istasyon kurma çalışması sırasında, 2005 yılında astronot Bill McArthur ile telsiz aracılığıyla görüşmeyi başararak uzaydaki astronotla telsiz bağlantısı kuran ilk Türk amatör telsizci” ünvanını kazandı. Özşaran, internet adresinden NASA’nın faaliyetlerini takip ettiğini söylerken, NASA’nın Discovery ile Endeavour’un son kez uzaya gideceğini duyurduğunu, uzaya gidecek mekiğin bilgisaya-

rina fotoğraf ve isim gönderilebileceğini, böylece internet aracılığıyla gönderilen resimlerin, mekiikle birlikte uzaya çıkacağını belirtti.

Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün fotoğrafını uzaya göndermeye karar veren Özşaran, “Discovery’nin 1 Kasım’da uzaya hareket etmesi planlanıyor. Görev süresi 10 gün. 10 Kasım’da uzaydaki görevinde olacak. Böyle anlamlı bir zamanda Atatürk’ün resminin uzayda yer almasının güzel olacağını düşündüm. Ulu Önderimizin Türk Bayrağı önünde, imzalı fotoğrafı ölüm yıl dönümünde uzayda olacak. Atatürk’ün fotoğraftaki bakışı da ‘İstikbal Göklerdedir’ sözünü anımsatıyor. Discovery, 11 Kasım’da görevini tamamlayıp gelecek. NASA 12 Kasım’da, kayıt yaptırılanlara fotoğrafın uzaya çıktığına

dair sertifika gönderecek” dedi. 90. yılını kutlayan Anadolu Ajansı’nın logosunun da Discovery’de yer alması için kayıt yaptırdığını dile getiren Özşaran, “Atatürk, ‘Anadolu Ajansı Türkiye’nin sesini bütün dünyaya duyuracaktır’ demişti. Şimdi logoyu uzaya gönderiyoruz. Böylece, Atatürk’ün kurduğu en önemli kuruluşlardan Anadolu Ajansı, 90. yılında Türkiye’nin sesini uzayda da duyuracak” diye konuştu.

Uzay Kampı Türkiye’nin her yıl bir astronotu konuk ettiğini anımsatan Ali Rıza Özşaran, tüm etkinliklere katıldığını, her konuk astronotla tanışarak fotoğraf çektiğini ve böylece çok farklı bir koleksiyona sahip olduğunu belirtti.

VETEKNOLOJİ

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETEDE YAYINLANDI

“Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları” yönetmeliği 28 Temmuz 2010 tarihli ve 27655 sayılı Resmi Gazete’de yayınlandı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan:

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin haklarını ve menfaatlerini korumaya yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin hakları ile işletmecilerin yükümlülüklerini ve işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan tüketicii,
 - b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,
 - c) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,
 - ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,
 - d) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,
 - e) Kampanya: İşletmeci tarafından sunulmakta olan elektronik haberleşme hizmetlerinin ilave edimler dâhil özel şartlarla, belirli bir süre için sunulmasına ilişkin satış ve pazarlama yöntemini,
 - f) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek veya tüzel şahıslara ilişkin bütün bilgileri,
 - g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
 - ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
 - h) Özel içerikli hizmetler: Önceden kaydedilmiş olup olmamasına bakılmaksızın sohbet, yarışma, şans oyunu ve benzeri hizmetleri,
 - ı) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla yararlanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi,
 - i) TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını ifade eder.
- (2) Bu Yönetmelikte geçen ancak bu maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan kavramlar için

ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başlıca Haklar ve Yükümlülükler

Tüketici hakları

MADDE 5 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketiciler aşağıda sıralanan haklara sahiptir;

- a) Benzer konumdaki tüketicilerin hizmetlere eşit şartlarda erişebilme ve ayırım gözetmeyen adil ücretlerle hizmetlerden yararlanma hakkı,
- b) Tüketicilerin elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerle abonelik sözleşmesi yapabilme hakkı,
- c) Abonelerin kişisel verilerinin kamuya açık rehberlerde yer alıp almamasını talep etme hakkı,
- ç) Rehber hizmetinden ücretli ve/veya ücretsiz yararlanma ve ayırım gözetilmeksizin kaydolma hakkı,
- d) Acil arama hizmetleri hakkında bilgilendirilme ve bu hizmetlere ücretsiz erişebilme hakkı,
- e) Abonelerin ayrıntılı fatura talep edebilme hakkı,
- f) İşletmecinin sunacağı elektronik haberleşme hizmetinin kapsamı hakkında bilgi alabilme hakkı,
- g) Abonelere sunulan hizmet için uygulanacak tarifeler konusunda açık, detaylı ve güncel bilgilere erişebilme hakkı ile tarifelerdeki değişiklikler yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilme hakkı,
- ğ) Abonelerin özel içerikli hizmetler de dâhil olmak üzere kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle katıldıkları kampanya, tarife kapsamındaki tüm hizmetlerden başvurduğu yöntem ya da basit bir yöntem ile vazgeçme hakkı,
- h) Arızaların giderilmesinde, sağlık, yangın, afet, güvenlik ve benzeri acil durum ve güvenlikle ilgili kurum ve kuruluşlar dışında, benzer konumdaki tüketiciler arasında ayırım gözetmeme temelinde bir uygulamayı talep etme hakkı,
- ı) Uluslararası standartlar ile Kurumun belirleyeceği standartlara uygun kalitede hizmetten yararlanma hakkı,
- i) Görme engellilerin abonelik sözleşmelerini ve faturalarını kendilerinin faydalanabilecekleri şekilde talep etme hakkı,
- j) Abonelerin istenmeyen mesaj ve iletileri almayı reddetme hakkı,
- k) Abonelerin faturalarına üst sınır getirebilme hakkı.

Şeffaflık ve bilgilendirme

MADDE 6 – (1) İşletmeciler, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı ile ilgili olarak asgari aşağıdaki bilgileri talep olmaksızın tüm tüketicilere sunmak ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdür.

- a) İşletmecinin adı, unvanı ve adresi,
- b) Sunulacak hizmete ilişkin olarak; hizmetin tanımı ve kapsamı, hizmete erişim ve hizmetin kullanımı konusunda genel hüküm ve şartlar, hizmet için uygulanacak tarifeler ve varsa abonelik paketleri, tarifelerin içerdiği vergi türleri ile bu vergilerin tarifeler hesaplanırken tarifelere yansıtılma oranı, doğru tüketici algısının oluşması amacıyla tarifelerin yalnızca tüm vergiler dâhil değeri, işletmeciler tarafından varsa abonelere tazminat verme ve geri ödeme yapma şartları, varsa sunulan bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri, asgari sözleşme süresini de içerecek şekilde standart sözleşme şartları,
- c) Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmaları.

Özel içerikli hizmetler

MADDE 7 – (1) Özel içerikli hizmetleri sunan işletmeciler, hizmetin ücretine ilişkin olarak tüketiciyi doğru bilgilendirmekle yükümlüdür. İşletmeci tarafından sunulan özel içerikli hizmete ilişkin yapılan bilgilendirme ücretsizdir. Bilgilendirme kapsamında, ücretlendirmenin başlayacağı zaman, ücretlendirmenin hesaplanmasında esas alınan süre, çağrı veya veri miktarı, sunulan hizmetin toplam süresi ve miktarı ile hizmetin toplam bedeli açıkça belirtilir. Bilgilendirme yükümlülüğü özel içerikli hizmetlere yönlendirilmiş çağrılar için de geçerlidir.

(2) Bilgilendirmeyi müteakip Kurum tarafından öngörülebilecek bir yöntem ile tüketicinin kabul etmesinin ardından özel içerikli hizmet sunumu ve ücretlendirme başlar.

(3) Kurum, özel içerikli hizmetlere erişimde şifreyle erişim ve/veya benzeri yöntemler ile kabule

ilişkin yükümlülükler getirebilir.

(4) Abonelerin hatlarının, 900 alan koduna kapalı olması esastır. Abonelerin yazılı talebi ile hatları bu hizmete açık hale getirilir.

Kampanyalar

MADDE 8 – (1) İşletmeciler, kampanya şartları, süresi, hedef kitlesi ve benzeri hususlar hakkında tüketicileri, basın, yayın organları ve/veya internet siteleri üzerinden gerçekleştirecekleri yayın, reklâm ve/veya benzeri yöntemler ile açık ve anlaşılabilir bir şekilde ve ayrıntılı olarak bilgilendirmekle yükümlüdür. Başlangıç ve bitiş süreleri başta olmak üzere kampanya şartları hakkındaki ayrıntılı bilgiler, kampanya süresince işletmecilerin internet sitelerinde tüketicilerin kolaylıkla erişebilecekleri şekilde yayımlanır.

(2) İşletmeciler, kampanyalar dâhilinde taahhüt ettikleri tüm edimleri zamanında, tam ve gereği gibi yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Kampanya şartlarında değişiklik yapılması halinde, tüketicilerin kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, bu değişiklikler uygulanmaya başlanmadan önce tüketiciler bilgilendirilir. İşletmeciler, kampanya şartlarındaki değişiklikleri kampanyanın duyurulduğu yöntem veya ilgili tüm tüketicileri bilgilendirecek etkili bir yöntem ile bildirmekle yükümlüdür.

(4) Kampanya kapsamında taahhüt ettikleri edimler ile ilgili olarak herhangi bir tüketicinin mağdur olduğunun tespit edilmesi halinde, işletmeciler, kampanyadan yararlanan ve benzer şekilde etkilenen tüm tüketicilerin mağduriyetini giderir.

(5) Kampanya şartlarını kabul eden aboneler, bu şartlara uymakla yükümlüdür.

(6) Kurum, kampanya sayısı, süresi, şartları dahil olmak üzere bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tarife değişiklikleri

MADDE 9 – (1) İşletmeciler, tarife değişikliklerini abonelerine değişiklik yürürlüğe girmeden makul bir süre öncesinde kısa mesaj, arama ve/veya posta ile duyurmakla yükümlüdür. Söz konusu süre Kurum tarafından belirlenebilir. İşletmeci tarife değişikliklerini abonelerinin kolayca erişebileceği şekilde kendi internet sitesi üzerinden de duyurmakla yükümlüdür.

(2) Abonenin seçmiş olduğu tarifeyi değiştirmek istemesi durumunda, tarife değişikliğinin yürürlüğe gireceği tarih veya süre hususunda abone mobil işletmeciler tarafından kısa mesaj, diğer işletmeciler tarafından en kolay yöntem ile değişiklik yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilir.

(3) Hizmete ilişkin ücretlendirme hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başlar. İşletmeci sunmadığı hizmetin bedelini aboneden talep edemez.

(4) Uluslararası dolaşım hizmetinden yararlanan durumlarda, asgari olarak ses ve kısa mesaj hizmetini kapsayan uluslararası tarife bilgisi aboneye kısa mesajla bildirilir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

İnternetin güvenli kullanımı

MADDE 10 – (1) İşletmeciler, internetin güvenli kullanımına ilişkin olarak tüketicileri bilgilendirmekle, TİB tarafından belirlenen yasadışı ve zararlı içeriklere karşı tüketicilerin korunmasına yönelik altyapı seviyesindeki hizmetleri ek ücret olmaksızın seçenekli olarak sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Hizmet kalitesi

MADDE 11 – (1) Kurum, işletmecilerin sundukları elektronik haberleşme hizmetlerinin kalite seviyelerine ilişkin olarak tüketicilerin kapsamlı, yeterli ve anlaşılabilir bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, güncel bilgilerin yayımlanmasına ilişkin yükümlülük getirebilir.

(2) İşletmeciler hizmet kalitesine ilişkin bilgileri talep edilmesi halinde belirlenen süre içerisinde Kuruma sunmakla yükümlüdür.

Hizmetin kısıtlanması ya da durdurulması

MADDE 12 – (1) Mücbir sebepler dışında işletmeciler tarafından hizmetin kesintisiz olarak sürdürülmesi esastır.

(2) Faturanın son ödeme tarihinde ödenmemesi halinde hizmetin sunumu kısıtlanabilir ya da durdurulabilir. Aboneliğin feshi halleri hariç, ödeme yapıldıktan sonra en geç yirmi dört saat içinde hizmetin sunumuna devam edilir.

(3) Tüketici menfaatinin korunması amacıyla;

- a) Hizmetin mutlak kullanım düzeyinin çok üzerinde olduğunun tespiti,
- b) Hukuka aykırı ya da hileli bir faaliyetin varlığı konusunda haklı bir şüphenin bulunması, durumlarında aboneye bilgi verilerek hizmetin sunumu kısıtlanabilir veya durdurulabilir.
- (4) Ses, kısa mesaj, veri ve benzeri hizmetlerin sunulduğu kullanım miktarı sınırlı tarifeler

kapsamında hizmet sunulan aboneler, kullanım miktarına ilişkin sınıra ulaşıldığında mobil telefon işletmecileri tarafından kısa mesaj yöntemi ile diğer işletmeciler tarafından çağrı merkezi, elektronik ileti ya da aboneye daha kolay ulaşılabilecek bir yöntem aracılığıyla bilgilendirilir. Bilgilendirme kapsamında işletmeci bilgilendirmenin güncelliği hakkında bilgi verir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ve faturalara üst sınır getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması

MADDE 13 – (1) Tüketicilerin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla işletmeciler, kampanyalar da dâhil olmak üzere kendi şebekeleri üzerinden sunulan hizmetler ile kendi şebekeleri üzerinden üçüncü taraflarca sunulan elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin gerekli her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) İşletmeciler, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesinde şeffaf, hızlı ve kolay uygulanabilir bir çözüm mekanizması oluşturmakla yükümlüdür.

(3) Tüketiciler sunulan hizmetten kaynaklanan şikâyetlerinin giderilmesi için öncelikle işletmeciye başvurur. İşletmeciler tarafından tüketici başvuruları ile işletmecinin vermiş olduğu cevaplar kayıt altına alınır ve bu kayıtlar asgari bir yıl süre ile işletmeci tarafından muhafaza edilir.

(4) İşletmeci tarafından oluşturulan çözüm mekanizması kapsamında uzlaşma sağlanamaması halinde tüketici, şikâyete konu olan anlaşmazlığın giderilmesi için Kuruma başvurabilir.

(5) Kurumun talep etmesi durumunda işletmeciler, oluşturdukları tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmasına ilişkin kuralları ve prosedürü Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

(6) Kurum tüketici şikâyetlerinin etkin ve hızlı çözümü amacıyla her türlü tedbiri alabilir, işletmecilerin çağrı merkezlerine yönelik ve tüketici şikâyetlerinin çözüm sürecine ilişkin olarak usul ve esasları belirleyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Abonelik Sözleşmeleri

Abonelik sözleşmelerinin kuruluşu

MADDE 14 – (1) Abonelik sözleşmelerinin yazılı şekilde en az on iki punto ile hazırlanması ve aboneye yükümlülük getiren hususların açık ve anlaşılabilir şekilde siyah koyu harflerle belirtilmesi zorunludur. İşletmeciler, abonelik sözleşmelerinde asgari aşağıdaki bilgilerin yer almasını sağlamak, sözleşmenin imzalı bir suretini aboneye vermek ve abonelik sözleşmelerini kolay erişilebilir bir şekilde internet sitelerinde yayınlamakla yükümlüdür.

- a) Sözleşmenin konusu,
- b) Sözleşmenin yapıldığı yer ve tarih,
- c) Sözleşme taraflarının isim, unvan ve açık adresleri,
- ç) Tarafların yükümlülükleri,
- d) Sözleşmenin süresi, sözleşmenin sona erdirilmesi ve yenilenmesine ilişkin şartlar,
- e) Sunulacak hizmetlerin tanımı, hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirileceği süre,
- f) Sunulacak bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri,
- g) Uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği,

ğ) İşletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalitesi seviyesinin sağlanamaması halinde tazminat ve/veya geri ödemeye ilişkin prosedür,

h) Abonenin temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları,

ı) Abone tarafından sözleşme tarihinde tercih olunan tarife ve abonelik paketi,

i) Abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde yargı yolu dışındaki çözüm mekanizmaları dâhil olmak üzere uygulanacak çözüm prosedürü,

j) Abonenin hizmetten yararlanabilmesi için gerekli olan teknik ekipman, cihaz ve donanımına ilişkin bilgi,

k) Hizmetten yararlanılması sırasında oluşabilecek güvenliği tehdit eden durumlara karşı işletmeci

ve abone tarafından alınacak ya da alınması gereken tedbirler,

1) Onaylanması gereken abonelik sözleşmelerinin Kurum tarafından onaylandığı tarih.

Abonelik sözleşmelerinin uygulanması

MADDE 15 – (1) Sabit ve mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler, abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında ya da daha sonra abonenin hattının hangi tür numaralara ve özel içerikli hizmetlere açık olacağı hususunda, abonenin onayını almakla yükümlüdür. Abone, açık tutulması hususunda onay vermediği hizmetlerden herhangi birinin açık tutulması halinde sorumlu olmaz.

(2) İşletmecinin kendisi ya da üçüncü şahıslar tarafından otomatik arama makineleri, faksler, elektronik posta, kısa mesaj gibi elektronik haberleşme vasıtaları kullanılmak suretiyle, doğrudan pazarlama, siyasi propaganda veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla haberleşme yapılması halinde, gelen her bir mesajı ya da iletiyi bundan sonrası için almayı reddetme hakkı işletmeciler tarafından kısa mesaj, çağrı merkezi ve benzeri yollarla kolay bir usulle ücretsiz olarak sağlanır.

(3) Abonenin hizmetten yararlanması için işletmeci tarafından kurulumu yapılan teknik ekipman, cihaz veya donanımda işletmeciden kaynaklanan bir sebeple değişiklik gerekmesi halinde işletmeci bunu ücretsiz olarak gerçekleştirmekle yükümlüdür.

(4) Telefon hizmetlerinde, sunulan elektronik ve/veya yazılı rehber hizmetleri için abonelik sözleşmesi imzalanırken, aboneden bu rehberlerde kişisel verilerinin yer alıp almayacağı hususunda onayı alınır.

(5) Kurum, abonelik kayıtlarının işletmeciler nezdinde güncel ve doğru tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

(6) İşletmeci bu Yönetmeliğe uygun şekilde düzenlenmiş abonelik sözleşmesinin eksiksiz tanzim edilmesi ve sözleşmenin yanında;

a) Bireysel aboneliklerde T.C. Kimlik Numarası ile kimlik belgesinin,

b) Kurumsal aboneliklerde yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası ve kimlik belgesi ile temsile yetkili olduğuna dair belge ile imza sirkülerinin,

c) Yabancı uyrukluların aboneliklerinde geçerlilik tarihi uygun pasaport belgesinin, gemi adamı belgesi yabancı misyon kimlik kartı veya NATO kimlik belgesinin, birer suretinin abonelik sözleşmesi ile birlikte muhafaza edilmesiyle yükümlüdür.

(7) Abonenin hattının, kullanıma açılabilmesi için, bu maddede yer alan belgelerin eksiksizliği ve söz konusu belgelerdeki bilgilerin doğruluğu işletmeci tarafından kontrol edilerek gerekli teyit işlemi İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sisteminden yapılır. Söz konusu bilgilerin doğruluğu onaylanmadan açılan hat ile ilgili olarak her türlü sorumluluk işletmeciye aittir.

(8) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

İnceleme ve Kurum onayı

MADDE 16 – (1) Kurum, re'sen veya şikâyet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir. Kurum, işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerini inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeci, söz konusu değişiklikleri onbeş gün içinde yerine getirir. Kurum gerekli gördüğü hallerde işletmeciye ek süre tanıyabilir.

(2) Onayı mevzuat gereği zorunlu kılınan ve/veya Kurum tarafından gerekli görülen abonelik sözleşmeleri Kurum onayına tabidir.

Haksız şartlar ve sözleşmenin yorumu

MADDE 17 – (1) İşletmecinin aboneyle müzakere etmeden, tek taraflı olarak abonelik sözleşmesi, taahhütname veya kampanyalara koyduğu ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler geçersizdir. Abonelik sözleşmesinde yer alan kaydın açık ve anlaşılır bir biçimde kaleme alınmamış olması halinde de, abonenin mağduriyetine neden olduğu kabul edilebilir ve bu durumda abone lehine yorum esastır.

(2) Abonelik sözleşmesinde yer alan bir kayıt, kendisinden ayrılmış kanuni düzenlemenin temelinde yatan asli düşünceye aykırı düşüyorsa veya sözleşme doğasından gelen temel hak ve borçları, sözleşmenin amacına ulaşmasını tehlikeye düşürecek ölçüde sınırlandırıyorsa, bu kaydın dürüstlük kuralının gereklerine aykırı olarak abone aleyhine olduğu kabul edilir.

(3) Hal ve şartlara ve özellikle sözleşmenin dış görünümüne göre, abonenin hesaba katması beklen-

emeyecek ölçüde alışılmamış nitelikteki sözleşme şartları, sözleşme kapsamına dahil sayılmaz.

(4) Abonelik Sözleşmesinde yer alan bir kayıt, bu maddenin birinci fıkrasına göre geçersiz ise sözleşme, kalan muhtevası ile geçerlidir. Bu gibi durumlarda sözleşme içeriği düzenlemelere göre tayin edilir. Sözleşme içeriğinin bu şekilde belirlenmesiyle meydana gelen değişiklik, sözleşme abone için beklenmeyecek sonuçlar doğuruyorsa, sözleşme bütünüyle geçersiz hale gelir.

(5) Bu Yönetmeliğin ekinde abonelik sözleşmelerinde yer alan ve haksız olarak kabul edilebilecek şartlar listesi yol gösterici ve sınırlayıcı mahiyette olmamak üzere yer almaktadır.

(6) Yönetmeliğin bu maddesinin uygulanmasında abonelik sözleşmesi ifadesi abonelik sözleşmesine yapılan her türlü eki, değişikliği, kampanya şartlarını ve taahhütnameleri kapsar.

Fesih ve fesihte takip edilecek usul

MADDE 18 – (1) Aboneler yazılı olarak bildirmek kaydıyla aboneliklerini her zaman sona erdirebilir. Aboneler, abonelik sözleşmelerini feshetmek istedikleri takdirde bu taleplerini;

a) İşletmeciye ya da adına abonelik sözleşmesi yapmaya yetkili temsilcisine yazılı olarak,

b) İşletmecinin müşteri hizmetleri tarafından kayıt altına alınan sesli kayıt sistemi üzerinden,

c) İşletmecinin internet sitesi üzerinden daha önce belirlenmiş şifre ve benzeri güvenli yöntemler

veya

ç) Kurum tarafından belirlenecek diğer yöntemler ile bildirirler.

(2) Aboneye sunulan hizmet, bildirimin yapıldığı andan itibaren yirmi dört saat içinde durdurulur. Hizmetin bu süre içinde durdurulmaması sebebiyle abone sorumlu tutulamaz.

(3) İşletmeci, abonenin aboneliğe son verme yönündeki yazılı talebinin kendisine ulaşmasından itibaren en geç kırk sekiz saat içinde fesih işlemini gerçekleştirmek ve talebi takip eden yedi gün içerisinde abonelik sözleşmesinin feshedildiğini, abonenin talebine bağlı olmaksızın aboneye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(4) Müşteri hizmetleri birimi aranarak ya da internet aracılığıyla yapılan bildirimlerde abonenin kimlik bilgilerine ek olarak daha önceden belirlenmiş güvenlik şifresi istenebilir. Bu husus müşteri hizmetleri birimi ya da internet aracılığıyla fesih bildiriminde bulunan abonelere bildirilir. Aboneler hizmet sunumunun durdurulmasını takiben on gün içerisinde işletmecinin iletişim adresine veya işletmeci adına abonelik sözleşmesi işlemlerini yürütmeye yetkili herhangi bir temsilcisine yazılı bildirimde bulunurlar. Süresinde bildirimde bulunmayan abonelerin sözleşmeleri, işletmeci tarafından feshedilmeyerek hizmet sunumuna devam edilebilir.

(5) Abonelik sözleşmesi yapmaya yetkili her temsilci, aynı zamanda abonelik sözleşmesinin feshine ilişkin başvuruları da kabul etme ve fesih işlemlerini başlatmayla yükümlü olup, abone tarafından bu yönde yapılan başvurular işletmeciye yapılmış sayılır.

(6) İşletmeciler sözleşmede yapılacak değişiklikler yürürlüğe girmeden en az bir ay önce abonelerini bilgilendirmekle yükümlüdür. İşletmeci tarafından abonelik sözleşme şartlarında abone aleyhine bir değişiklik yapıldığının aboneye bildirilmesinden sonra, abone herhangi bir tazminat ödemedi sözleşmeyi feshedebilme hakkına sahiptir. İşletmeciler söz konusu değişikliklerin kabul edilmemesi halinde abonelerin herhangi bir tazminat ödemedi sözleşmeyi feshedebilme haklarının bulunduğunu abonelere bildirmekle yükümlüdür.

(7) Fesih bildiriminden sonra işletmecinin geri kalan alacakları için abonelere fatura göndermesi, abonelik fesih işlemlerinin yapılmasını durduracak şekilde yorumlanamaz.

(8) Aboneden daha önce alınan depozito, avans gibi ücretler veya abone alacakları var ise, mahsuplaşmayı müteakip kalan tutar on beş gün içerisinde işletmeci tarafından aboneye iade edilir.

İşletmeci değişikliği

MADDE 19 – (1) İnternet servis sağlayıcısı değişikliği sürecinde abonenin aldığı hizmette yaşanabilecek kesintinin asgari seviyede olması esas olup bu durumun sağlanması için işletmeciler işbirliği içinde hareket etmek ve gereken her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Değişiklik süreci; abonenin talebi üzerine abonesi olmak istediği internet servis sağlayıcı tarafından yürütülebilir. Abonenin talebi, imzalı talep formu ya da abonelik sözleşmesinde vereceği onay şeklinde olabilir.

(3) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

(4) Kurum, gerekli gördüğü takdirde işletmeci değişikliği esnasında yaşanabilecek kesinti süresi dâhil bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Faturalara İlişkin Esaslar

Fatura düzenleme ve gönderme yükümlülüğü

MADDE 20 – (1) İşletmeciler, tüm aboneleri için mali mevzuata uyumlu fatura düzenlemek ve düzenlenen faturayı son ödeme tarihinden önce abonelere posta ile ulaşacak şekilde göndermekle yükümlüdür.

(2) Abonelerin işletmeci tarafından düzenlenmiş olan faturaların kendilerine posta ile gönderilmesini istememeleri halinde işletmeciler, asgari fatura tutarı ve son ödeme tarihini ihtiva eden fatura bilgilerini elektronik ortamda ödeme tarihine en az beş gün kala, bu abonelere göndermekle yükümlüdürler. Düzenlenmiş faturaların posta ile kendilerine gönderilmesini istemeyen aboneler, her zaman bu tercihlerinden vazgeçme ve düzenlenmiş faturanın gönderilmesini talep etme hakkına sahiptir.

(3) İşletmeciler, abonenin talebi üzerine ücretli veya ücretsiz ayrıntılı fatura sağlamakla yükümlüdür.

(4) İşletmeciler güvenliği sağlamak kaydıyla Kurum tarafından ayrıca belirlenmediği sürece, abonelerin asgari üç aylık kullanım detayı/ayrıntılı fatura bilgilerine internet üzerinden ücretsiz olarak erişebilmelerini temin eder ve talep edilmesi halinde bu bilgileri abonelere posta yolu ile gönderir.

(5) Mobil işletmeciler ön ödemeli hatlarda ise her bir hizmetin kullanımını müteakip almış oldukları hizmete yönelik kullanım miktarı, kullanım tutarı ve kalan tutarı gösteren bilgiyi ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.

(6) Fatura gönderilmesine ilişkin masraflar işletmeci tarafından karşılanır.

(7) Abonenin ödemesi gereken tutardan elektronik ileti, kısa mesaj gibi yollarla haberdar edilmesi, işletmecinin elektronik veya basılı fatura düzenleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(8) Abone tarafından fatura bedelinin ödenmemesi halinde, işletmeci borcun takibi için yasal işlemleri başlatmadan makul bir süre öncesinde, borcunu ifa etmesi aksi takdirde borcun yasal yollarla tahsil edileceği hakkında aboneyi ve/veya tüketiciyi son kez uyarır.

Faturalarda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 21 – (1) Abonelere gönderilecek faturalarda mali mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydı ile asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

a) Faturanın ait olduğu dönem ve kesim tarihi,

b) Uygulanan tarifenin adı, tarife içindeki ücretler, dönem içerisindeki değişiklikler,

c) Son ödeme tarihi,

ç) Son ödeme tarihinde ödemenin yapılmaması halinde uygulanacak gecikme faizi oranı,

d) Bir önceki dönemde geç ödenen faturaya uygulanmış gecikme faizi oranı ve tutarı,

e) Sabit ücret ve/veya diğer aylık ücretler,

f) Bağlantı ücreti gibi bir kez alınan ücretler,

g) Vergi türleri ve diğer yasal kesintiler,

ğ) Vergi türlerini de içeren toplam fatura ücreti,

h) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde ücretlendirme periyodu,

ı) Mobil telefon aboneliklerinde şebeke içi, şebeke dışı, uluslararası gibi ve sabit telefon aboneliklerinde şehir içi, şehirlerarası, uluslararası gibi yararlanılan her bir hizmetin toplam ücreti,

i) Bir sonraki fatura kesim ve son ödeme tarihi.

(2) Ayrıntılı faturalarda ise, yukarıdaki hususlarla birlikte asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

a) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aranan her numara ve numaranın ait olduğu işletmeci adı, işletmeci adı bilinmiyorsa “diğer operatör” ifadesi,

b) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aramanın yapıldığı tarih ve saat, her bir arama için arama süresi ve arama ücreti,

c) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde arama yöntemi (sesli, görüntülü, v.b.),

ç) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde toplam arama sayısı ve toplam konuşma süresi,

d) Veri iletim yöntemi, veri aktarımının boyutu, süresi ve ücreti.

Faturalama anlaşmaları

MADDE 22 – (1) Abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan

işletmeciler ile bu şebekeler üzerinden hizmet veren diğer işletmeciler arasında, abonenin birden fazla fatura almasını önlemek amacıyla, tüketiciye ek yük getirmeyecek şekilde, faturalama anlaşması yapılabilir.

(2) Kurum, abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmecilere ücreti karşılığında vergi ve benzeri yükümlülükleri ayrıştırılarak ve tüketiciye ek yük getirmeyecek şekilde faturalama hizmeti sağlama yükümlülüğü getirebilir veya yükümlülüğe ilişkin muafiyet tanıyabilir. Tarafların anlaşamaması durumunda, Kurum uzlaşmazlığa ilişkin hüküm ve şartları belirleyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 23 – (1) İşletmecilerin bu Yönetmelik ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmeleri halinde 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Tebliğ veya Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 26 – (1) Mevzuatta, 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine dayanılarak yapılan usul ve esaslar, alınan Kurul Kararları ile diğer idari işlemlerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri konuya ilişkin yeni bir işlem yapılana kadar geçerliliğini muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi, 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası ile 10 uncu maddesi Yönetmeliğin yayımından 6 ay, 13 üncü maddesi, 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası, 21 inci maddesinin ikinci fıkrası Yönetmeliğin yayımından 3 ay sonra, diğer hükümleri Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

EK-1

Onyedinci Maddenin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Türden Haksız Şartlar

a) İşletmecinin, sadece kendisi tarafından belirlenen koşullarda edimini ifa edeceği, buna karşılık tüketicinin her halde ifa ile yükümlü tutulduğu kayıtlar,

b) İşletmeciye, yükümlülüklerini yerine getirmeyen tüketiciden, olayların normal akışına göre gerçekleşmesi beklenebilecek zararı aşacak ölçüde yüksek bir götürü tazminat talep etme imkânı tanıyan hükümler,

c) İşletmeciye sözleşmeyi tek taraflı olarak sona erdirme hakkı tanıyan ancak tüketiciye aynı hakkı vermeyen kayıtlar,

ç) İşletmeciye, diğer tarafa ihtarda bulunma veya ek süre vermeye ilişkin yasal bir külfetten kurtarmaya ilişkin kayıtlar,

d) İşletmeciye haklı sebeplerin varlığı dışında süresiz bir abonelik sözleşmesini herhangi bir uyarıda bulunmaksızın sona erdirme ya da değiştirme hakkı tanıyan kayıtlar,

e) Süreli bir abonelik sözleşmesinde, tüketicinin aksine bir beyanı olmaması halinde sözleşmenin

kendiliğinden uzatılmış sayılacağına öngörüldüğü durumlarda, tüketicinin sözleşmeyi uzatmama yönündeki iradesini beyan etmesi için sözleşmenin sona ereceği tarihten itibaren 30 günden uzun bir tarih öngören kayıtlar,

f) Tüketicinin, abonelik sözleşmesinin kurulmasından önce fiilen bilgi sahibi olamayacağı sözleşme şartlarını, aksi ispat edilemeyecek şekilde kabul ettiğini gösteren kayıtlar,

g) İşletmeci tarafından tek taraflı olarak, tüketici aleyhine olmak üzere hizmetin sunumunda, niteliğinde, süresinde ve ücretlerde yapılacak değişikliklere ilişkin kayıtlar,

ğ) İşletmecinin borçlandığı edimi değiştirmesine veya bundan sapmasına imkân veren kayıtlar; meğerki işletmecinin menfaatleri dikkate alındığında bu değişiklik veya sapmaya tüketicinin rıza göstermesi beklenebilir olsun.

h) İşletmeciye, abonelik sözleşmesinin feshi sonrasında ifa etmediği edimler karşılığı almış olduklarını muhafaza etme hakkı veren ve/veya sunmadığı hizmetin bedelini almasına imkân tanıyan kayıtlar,

ı) İşletmecinin hizmetin ifası anında ücreti tespit edebileceğini veya yükseltebileceğini öngören kayıtlar,

i) Tüketicilere abonelik sözleşmelerine ve/veya taahhütlerine son verme isteklerinden dolayı cezai şart veya cayma bedeli ve benzeri isimler altında bedel uygulanacağına dair kayıtlar,

j) İşletmeciye, ifa edilen hizmetin abonelik sözleşmesi şartlarına uygun olup olmadığını tespit etme hakkı veya bir sözleşme şartının nasıl yorumlanacağı konusunda münhasır yetki veren kayıtlar,

k) İşletmecinin, yükümlülüklerini yerine getirmemesine rağmen tüketicinin bütün yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olduğuna ilişkin kayıtlar,

l) Tüketicinin mahkemeye gitme veya başka başvuru yollarını kullanma imkanını ortadan kaldıran veya sınırlandıran, özellikle de hukuki düzenlemelerde öngörülmemiş bir hakeme müracaatını öngören, gösterebileceği delilleri ölçüsüz derecede sınırlandıran veya mevcut hukuki düzen uyarınca diğer tarafta olan ispat külfetini tüketiciye yükleyen kayıtlar.

The banner features the TOBB logo on the left and right, with the text "TOBB YURTDIŞINDAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ" in the center. Below the main text is a navigation bar with links: Ana Sayfa, Teklif Sorgulama, Teklif Bilgilendirme Servisi, Teklif İstatistikleri, Bültenler, İletişim, and Yurtdışı Yatırım Rehberi. The main text "BUSINESS OPPORTUNITIES FROM ABROAD" is displayed in large, bold, white letters. Below this, the website URL "http://isbirilan.tobb.org.tr" and the email address "isbir@tobb.org.tr" are shown in a stylized font.

İMALATÇI FİRMALAR VERİTABANI TURKISH MANUFACTURERS DATABASE

<http://sanayi.tobb.org.tr>

“Sanayi Bilgi Sistemi”
projesinin temel girdisi

İçeriği:

- Yaklaşık 70.000 kapasite raporu yaptırmış firma
- İnternet üzerinden ücretsiz üyelik
- Firma iletişim bilgileri
- Ürün bazında toplam kurulu kapasite miktarı
- Güncel ve güvenilir bilgi
- Ürün bazında yatırım haritası

One of the basic input for the project
of “Industrial Information System”

Includes:

- Approx. 70.000 companies having capacity reports
- Free membership via Internet
- Communication Information of companies
- Total nominal capacity in terms of product
- Reliable and current information
- Investment map in terms of product

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
The Union of Chambers & Commodity Exchanges of Turkey
Bilgi Hizmetleri Dairesi - Information Services Department

<http://www.tobb.org.tr>

info@tobb.org.tr